

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧИНИ**

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

**Культурологія (Українознавство)
другого рівня вищої освіти (магістр)**

за спеціальністю 034 Культурологія

Галузі знань 03 Гуманітарні науки

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова вченої ради

проф. О. І. Безлюдний /

протокол № _____ від «__» _____ 2016 р.

Освітня програма вводиться в дію з _____ 2016р.

Ректор _____ проф. О. І. Безлюдний

(наказ № _____ від «__» _____ 2016 р.

Умань – 2016

Передмова

Освітньо-наукову програму розроблено робочою групою у складі:

1. Йовенко Лариса Іванівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри української літератури, українознавства та методики їх навчання – гарант освітньої програми.
2. Коваль Валентина Олександрівна, доктор педагогічних наук, професор кафедри української мови та методики її навчання.
3. Лопушан Тетяна Володимирівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української літератури, українознавства та методик їх навчання.
4. Сивачук Наталія Петрівна, кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри української літератури, українознавства та методик їх навчання.

1. Профіль освітньої програми зі спеціальності 034 Культурологія

1 - Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини Кафедра української літератури, українознавства та методик їх навчання
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Магістр культурології Професійна кваліфікація: культуролог, викладач українознавства
Офіційна назва освітньої програми	Культурологія (Українознавство)
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра одиничний, 120 кредитів ЕКТС, термін навчання 1 рік 10 місяців
Наявність акредитації	Відповідно до рішення Акредитаційної комісії від 08.07.2014 року протокол № 110 (наказ МОН України від 15.07.2014 р. № 2642л), УДПУ імені Павла Тичини визнано акредитованим з напрямку (спеціальності) 1801 Специфічні категорії 8.18010007 Українознавство. Термін дії сертифіката до 1 липня 2018 року.
Цикл/рівень	FQ – ЕНЕА – другий цикл, QF-LLL – 8 рівень, НРК – 8 рівень.
Передумови	На базі ОС «Бакалавр», ОКР «Спеціаліст» за іншою спеціальністю
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	1 рік 10 місяців
Інтернет – адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://udpu.org.ua/
- Мета освітньої програми	
Надати освіту в галузі культурології (українознавства) із широким доступом до працевлаштування, підготувати студентів до роботи в галузі культурології, із особливим інтересом до певних напрямів культурологічної (українознавчої) науки для подальшого навчання, сформувати освічену, гармонійно розвинену особистість, здатну до постійного оновлення наукових знань, професійної мобільності та швидкої адаптації до змін у соціально-культурній сфері в системі управління та організації праці в умовах ринкової економіки.	
- Характеристика освітньої програми	
Предметна область(галузь знань, спеціальність, спеціалізація(за наявності))	Обов'язкові дисципліни I. Цикл загальної підготовки – 16 кредитів. 1.1. Гуманітарна підготовка – 12 кредитів. 1.2. Фундаментальна підготовка – 4 кредити. II. Цикл професійної підготовки – 52 кредитів. 2.1. Психолого-педагогічна підготовка – 13 кредитів. 2.2. Науково-предметна підготовка – 39 кредитів. Дисципліни вільного вибору студента – 25 кредитів Блок №1 – 25 кредитів Блок № 2 – 25 кредитів Практична підготовка – 24 кредити Атестація – 3 кредити
Орієнтація освітньої програми	Програма ґрунтується на загальновідомих наукових результатах із врахуванням сьогодишнього стану культурології (українознавства), орієнтує на актуальні спеціалізації, в рамках яких можлива подальша професійна та наукова кар'єра.
Основний фокус	Загальна освіта в галузі культурології (українознавства)

освітньої програми та спеціалізації	
Особливості програми	Формування фундаментальних та професійно зорієнтованих знань і вмінь, здатності креативно вирішувати професійні завдання у галузі освіти. Програма містить теоретичні знання з теорії та методики українознавства, розвиває критичний підхід до осмислення концептуальних положень щодо національної культурної спадщини, з урахуванням просторового та діахронічного аспектів генези українознавчої науки.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Посади в освітній та науковій галузі, викладача у вищих навчальних закладах III – IV рівнів акредитації, викладача у середній школі та дослідника, в різноманітних позашкільних навчальних закладах, фондах, спілках, фундаціях гуманітарного спрямування, музеях, мистецьких і культурних центрах.
Подальше навчання	Навчання за освітньо-науковою програмою доктор філософії у галузі культурології (українознавства), теорії і методики викладання у вищій школі, міждисциплінарні програми (педагогіка вищої школи, управління закладами освіти).
5 - Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Загальний стиль навчання – завдання-орієнтований. Лекційні курси (лекції, мультимедійні лекції, інтерактивні лекції) поєднуються із семінарськими та лабораторними заняттями, робочими зустрічами. Переважно навчання відбувається в групах, з дискусіями та підготовкою презентацій самостійно та в малих групах.
Оцінювання	Поточний контроль. Підсумковий контроль. Іспити (усні для концептуальних частин та письмові – для перевірки основних знань), заліки, захисти практики, курсових та кваліфікаційних робіт. Атестація здійснюється у формі: комплексного кваліфікаційного екзамену за спеціальністю «Українознавство з методикою його викладання у вищій школі». Захист асистентської практики, захист кваліфікаційної роботи з українознавства.
6 – Програмні компетентності	
Загальні компетентності(ЗК)	<p>ЗК 1. Критичність та самокритичність. Здатність підбирати та використовувати потрібну інформацію та методологію з метою розв’язання професійних завдань, уміння формулювати обґрунтовані висновки та визначати похибки у власній професійній діяльності, вчасно подавати дані про результати роботи.</p> <p>ЗК 2. Володіння комунікативними стилями рідної мови, етнолінгвістикою, навичками ораторського мистецтва, знання орфоепічних, орфографічних, словотвірних, граматичних та стилістичних норм української мови.</p> <p>ЗК 3. Вміння працювати самостійно, брати відповідальність на себе за прийняті рішення.</p> <p>ЗК 4. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК 6. Уміння розраховувати час, який необхідний для виконання роботи, мати сформовані навички планування, самоаналізу.</p> <p>ЗК 7. Вміння зосереджуватися на поєднанні результатів аналізу та змісту різних досліджень; дослідницькі навички.</p> <p>ЗК 8. Здатність формулювати обґрунтовані висновки.</p> <p>ЗК 9. Здатність працювати в команді, організувати діяльність малої групи.</p> <p>ЗК 10. Здатність мотивувати студентів та рухатися до спільної мети.</p> <p>ЗК 11. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.</p> <p>ЗК 12. Здатність обґрунтовувати та відстоювати власну думку в</p>

	<p>міжнародній та мультикультурній групах.</p> <p>ЗК 13. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів), діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>ЗК 14. Засвоєння нових знань, володіння сучасними інформаційними технологіями.</p> <p>ЗК 15. Базові знання основі філософії, філософії культури та мистецтва, психології, педагогіки, що сприяють розвитку загальної культури й соціалізації особистості, схильності до етичних цінностей, знання вітчизняної історії, економіки й права, розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку суспільства й уміння їх використовувати в професійній і соціальній діяльності.</p> <p>ЗК 16. Базові знання в галузі інформатики й сучасних інформаційних технологій, навички використання програмних засобів і навички роботи в комп'ютерних мережах, уміння створювати бази даних і використовувати інтернет-ресурси; володіння сучасними інформаційними технологіями.</p>
<p>Фахові компетентності спеціальності(ФК)</p>	<p>ФК 1. Фундаментальна науково-теоретична підготовка, необхідна для розв'язання педагогічних, науково-методичних, виховних і організаційно-управлінських завдань, повинна поєднуватись з відповідною практичною підготовкою.</p> <p>ФК 2. Широка ерудиція і загальна культура фахівця, який має чітку громадянську і моральну позицію, розвинену національну самосвідомість.</p> <p>ФК 3. Знання основних галузей українознавства, методів і функцій українознавства, форм етнічних процесів в Україні, механізмів розвитку і функції етнічної культури, традиціології, суті і чинників, толерантних міжетнічних відносин.</p> <p>ФК 4. Застосування знань на практиці. Готовність до роботи в сучасних вищих освітніх закладах різних типів.</p> <p>ФК 5. Володіння комунікативними й організаторськими навичками, здійснювати організаторську діяльність.</p> <p>ФК 6. Пошук архівного матеріалу, належна орієнтація в бібліографічних покажчиках, навички картографування явищ традиційної духовної та матеріальної культури, створення аудіо- та відеоархівів, досвід його систематизації, аналізу, реєстрації тощо.</p> <p>ФК 7. Знання ресурсів, доступних для проведення ґрунтовного українознавчого дослідження, у тому числі тих, що базуються на інформаційно-комунікативних технологіях та здатності їх ефективного використання.</p> <p>ФК 8. Здатність використовувати інструментації інших гуманітарних наук відповідно до теми наукового проекту / дослідження.</p> <p>ФК 9. Володіння правилами мовної поведінки / комунікації у різноманітних ситуаціях та під час попередження і врегулювання конфліктів.</p> <p>ФК 10. Здатність ефективно й компетентно брати участь у різних формах наукової комунікації (конференції, науково-практичні семінари, круглі столи, дискусії, наукові публікації) в галузі культурології (українознавства).</p> <p>ФК 11. Здатність використовувати знання, уміння й навички в галузі культурології (українознавства) та зі спеціальних дисциплін (історії та теорії українознавства, фольклористики, міфології, теорії і практики українознавчих досліджень, методики викладання українознавства у вищій школі тощо).</p> <p>ФК 12. Володіння різноманітними методами і формами навчання, сучасними навчальними технологіями, прогресивними прийомами керівництва навчальною, трудовою і художньо-творчою діяльністю студентів.</p> <p>ФК 13. Володіння навичками підготовки і написання наукових, літературно-критичних, публіцистичних праць.</p>

	<p>ФК 14. Здатність проводити наукову роботу і оформляти її результати, підбирати матеріал для наукової роботи, застосовувати адекватні методи і прийому його аналізу.</p>
<p>7 – Програмні результати навчання</p>	
	<p>ПРН 1. Знає зміст і організацію освіти у професійній школі, програми і підручники, питання формування і керівництва різними групами студентів, вимоги до техніки безпеки, організації навчального процесу.</p> <p>ПРН 2. Володіє сучасними формами, методами і прийомами навчання та їх дидактичними можливостями; основними напрямками і перспективами оновлення, розвитку національної освіти і педагогічної науки; способами збору, систематизації, узагальнення і використання інформації, проведення пошукової, дослідницької та методичної роботи за фахом, підготовки інформаційних і науково-методичних матеріалів та основами фундаментальних дисциплін.</p> <p>ПРН 3. Володіє спеціальними дисциплінами з фаху, а саме історію та теорію українознавства, фольклористику, теорію і практику українознавчих досліджень, методику викладання українознавства у вищій школі тощо.</p> <p>ПРН 4. Знає історію свого народу, основи вітчизняної культури і мистецтва, мати сформовану потребу у постійному збагаченні знань та удосконалення фахових умінь і навичок.</p> <p>ПРН 5. Володіє загальнотехнічними дисциплінами (інформатику, економіку підприємства тощо) та основи філософських та гуманітарних дисциплін (основи політології, іноземну мову, правознавства).</p> <p>ПРН 6. Застосовує набуті знання у сфері професійної педагогіки, психології та методики професійного навчання у вирішенні педагогічних, навчально-виховних і науково-методичних завдань з урахуванням вікових та індивідуально-типологічних особливостей студентів, соціально-психологічної специфіки студентських груп та конкретних педагогічних ситуацій.</p> <p>ПРН 7. Користується різноманітними методами і формами навчання, сучасними навчальними технологіями, прогресивними прийомами керівництва навчальною, трудовою і художньо-творчою діяльністю студентів.</p> <p>ПРН 8. Виявляє індивідуальні особливості студентської молоді, проводити з ними індивідуальну роботу, розвивати їх здібності, впливати на формування людських відносин у суспільстві, закладати основи філософії гуманізму.</p> <p>ПРН 9. Має досвід аналізу, узагальнення і поширення досвіду кращих педагогів, систематично підвищує власну фахову кваліфікацію, застосовувати раціональні прийоми пошуку, відбору і використання інформації, орієнтується у спеціальній літературі та періодиці за профілем, здійснює науково-дослідницьку та методичну діяльність.</p> <p>ПРН 10. Використовує досягнення сучасної фольклористики, українознавства та етнології для здійснення аналізу стану попередньої наукової літератури з фаху, новітні досягнення українознавчої науки у власних наукових дослідженнях.</p> <p>ПРН 11. Самостійно планує і проводить наукову роботу, оформляє її результати, застосовує адекватні методи і прийоми, робить висновки. Будує ефективну, конструктивну бесіду на будь-яку тему, володіє полемічним мистецтвом, культурою конструктивного діалогу та полілогу, володіє етикою оратора.</p>

		<p>ПРН 12. Вміє аналізувати тенденції розвитку європейської наукової думки.</p> <p>ПРН 13. Володіє навичками написання наукових, літературно-критичних, публіцистичних праць.</p> <p>ПРН 14. Застосовує знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації, здатний до побудови цілісних, логічних висловлень різних функціональних стилів в усному й письмовому мовленні.</p> <p>ПРН 15. Цінує різноманіття та мультикультурність світу й керується у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу та співробітництва.</p> <p>ПРН 16. Визначає специфіку педагогіки і психології профільної школи.</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми		
Кадрове забезпечення		Процес навчання забезпечують провідні фахівці кафедр, у складі 5 докторів наук, 19 кандидатів наук, 5 викладачів.
Матеріально технічне забезпечення	–	Наявна матеріально-технічна база, що забезпечує проведення всіх видів лабораторної, практичної, дисциплінарної та міждисциплінарної підготовки та науково–дослідної роботи студентів. Обладнаний комп’ютерний клас. Працюють лабораторії «Проблеми підготовки студентів-філологів до українознавчої роботи в школі», «Театр Слова», «Центр дослідження вишивки Східного Поділля», «Центра творчої майстерності вчителя імені С. Павленка», науково-методичний кабінет.
Інформаційне навчально методичне забезпечення	та –	Освітній процес забезпечений навчально-методичними комплексами, підручниками та посібниками. Навчальні курси розміщені в системі інформаційно-освітнього середовища для студентів очної та заочної (дистанційної) форм навчання. Наукові роботи завантажені в інституційній репозитарій університету
9 – Академічна мобільність		
Національна кредитна мобільність		Укладені угоди: - з військовою академією (м. Одеса) «Про військову підготовку студентів за програмою підготовки офіцерів запасу», - із Сумським державним університетом «Про військову підготовку студентів за програмою підготовки офіцерів запасу», - з ДП «Український дитячий центр «Молода гвардія»» (для здійснення педагогічної діяльності та проходження виробничої практики), - з ТОВ «Лижна школа» (Буковель) для проведення практик студентів та надання методичної допомоги майбутнім вчителям.
Міжнародна кредитна мобільність		Реалізуються програми подвійного диплома: Університет в м. Порту(Португалія) Тракійський університет в м. Стара Загора(Болгарія) Державна вища школа професійної освіти ім. Іполіта Цегельського в м. Гнезно(Польща) Поморська академія в м. Слупську (Польща) Державна вища професійна школа імені Я.А. Коменського в м. Лешно (Польща) Академія імені Яна Длугоша в м. Ченстохові (Польща) Інститут європейської культури Познанського університету імені Адама Міцкевича в м. Гнезно (Польща) Державна вища школа професійної освіти в м. Хелмі (Польща)
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти		Передбачена можливість навчання іноземних студентів. Іноземні студенти навчаються в одній групі зі студентами-українцями, до них застосовуються ті самі вимоги, що й до українців.

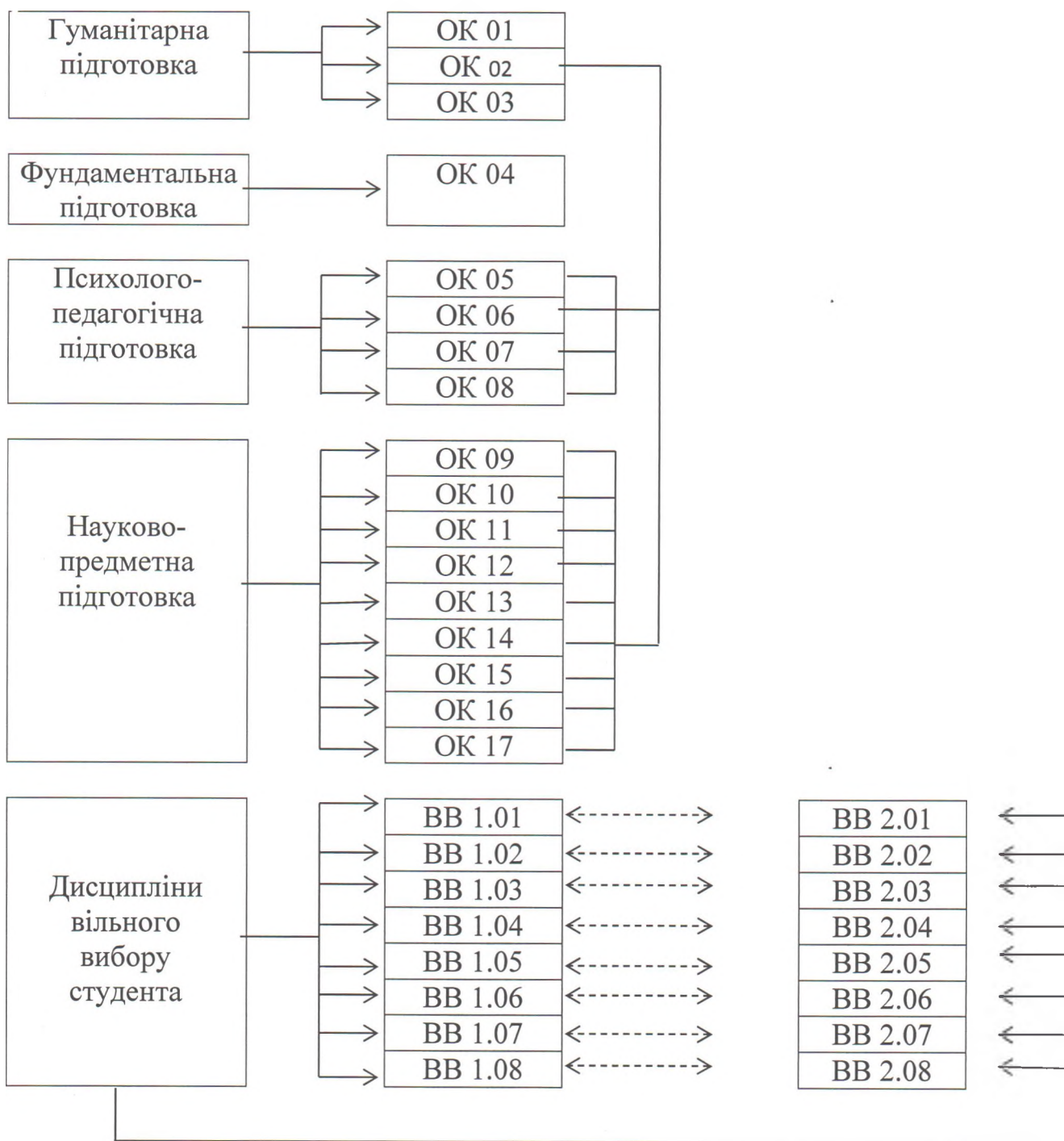
2. Перелік компонентів освітньо-наукової програми та їх логічна послідовність

КОМПОНЕНТИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
Обов'язкові дисципліни			
I	Цикл загальної підготовки		
ГП	Гуманітарна підготовка		
ОК 01	Академічна риторика	4	екзамен
ОК .02	Ділова іноземна мова	5	екзамен
ОК 03	Філософія та соціологія освіти	3	екзамен
ФП	Фундаментальна підготовка		
ОК 04	Цивільний захист та охорона праці в галузі	4	залік
II	Цикл професійної підготовки		
ППП	Психолого-педагогічна підготовка		
ОК 05	Психологія вищої школи	3	екзамен
ОК 06	Педагогіка вищої школи	3	екзамен
ОК 07	Методика викладання українознавства у вищій школі	3	екзамен
ОК 08	Теорія і методика українознавчих досліджень	4	екзамен
НПП	Науково-предметна підготовка		
ОК 09	Історія українознавства	4	залік
ОК 10	Слов'янська міфологія	4	залік
ОК 11	Фольклористика	4	екзамен
ОК 12	Історія фольклористики	3	залік
ОК 13	Український дитячий фольклор	4	екзамен
ОК 14	Методика викладання фольклору	4	екзамен
ОК 15	Історія культурології	4	екзамен
ОК 16	Сучасні проблеми культурології	4	екзамен
ОК 17	Філософія культури	4	залік
ВВ 1.07	Регіональне українознавство	4	залік
Дисципліни вільного вибору студента			
ВВ 1.01	Лінгвофольклористика	4	екзамен
ВВ 2.01	Теорія українознавства	4	екзамен
ВВ 1.02	Фольклорний театр	4	залік
ВВ 2.02	Архівна справа	4	залік
ВВ 1.03	Українське народне декоративне мистецтво	4	залік
ВВ 2.03	Українське народне мистецтво	4	залік
ВВ 1.04	Семантика української вишивки	3	залік
ВВ 2.04	Вища освіта і Болонський процес	3	залік
ВВ 1.05	Народний календар	3	залік
ВВ 2.05	Основи інтелектуальної власності	3	залік
ВВ 1.06	Креативні технології навчання у ВНЗ	3	екзамен
ВВ 2.06	Педагогічний менеджмент	3	екзамен
ВВ 1.08	Методика організації українознавчих свят	4	залік
ВВ 2.08	Методика організації народних свят та масових заходів	4	залік

Структурно-логічна схема

Форми атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми спеціальності 034 Культурологія (Українознавство) проводиться у формі кваліфікаційного екзамену з українознавства з методикою викладання у ВНЗ та захисту кваліфікаційної роботи та завершується отриманням документа державного зразка про присудження їм ступеня магістра із присвоєнням кваліфікації: Культуролог, викладач українознавства.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

Див. додаток

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

Див. додаток

Затверджено на засіданні вченої ради факультету української філології Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (протокол № 1 від 25 серпня 2016 р.).

Керівник проектної групи (гарант освітньої програми) :

Йовенко Лариса Іванівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри української літератури, українознавства та методики їх навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

